

Ad philemonem

Mat. 23. Ois vos fratres estis. Nec aut uba huius
materie huinius eple. Sicut n. supra ostendit qualiter spuales
plati habeant se ad subditos: sic h. qualiter temporales domini ad
temporales filios: et quoniam seruus fidelis quo ad dominum eius.

CAPI.

tui facies tc.) Phil. i. Eo q. habet vos i corde et i viculis
meis tc. Isa. 49. Numquid potest inlier obliuisci iustitiae suae tc.
¶ Ponendo autem manum gratiarum actionibus et orationibus ostendit quod per
eo petendo orat. Nam autem huius erat necessaria et bona philemoni et charitas et fides: sine non. charitate nihil aliorum
yalet: et per ea oia habent. p. corin. 13. Si linguis hominis lo-
quar tc. Ita sine fide nullus deus amare potest: quod non cognoscit vere deum. De spe autem mentionem non facit: quod media est
i his intelligit. Sed i quod habes fidem et charitatem. In domino iesu
per christum. Vlti. Si quis non amat dominum nostrum iesum christum anathema
sit tc. Et haec est necessarium: quod ex christo dulcissimus dilectus dominus
dilectio ad membra: quod non diligit caput quod non diligit membra.
p. 10. 4. Qui non diligit fratre suum quem videt: deum quem
non videt quod non diligit tc. Et i ois sanctos. fides initia
tur doctrine: putatur manifestata per christum: quod deus nemo videt
in eo. Jo. 1. 7. 14. Creditis i deum et i me credite. Et i ois
fidem habemus per christum. Sed q. ad sanctos prius potest intelligi
dupliciter. Uno modo quod ex fide quam habet ad christum procedit
obsequia ipsa sanctis. Uel fides consistit in divinitate principis
paliter: putatur annuntiata per christum: sed non solus per christum: sed et per
sanctos. Mat. 10. Eutes ergo docete ois getes tc. Hebreus
g. credere non solus dicta per christum: sed et per sanctos. Heb. 2. Que
cumque initium accepisset encerrari per dominum ab eis quod audierunt
i nos confirmata est. ¶ Ut concordatio fidei tc. Hoc stimulat du-
pliciter. Uno modo ut sit signum. Et est sensus ut concordatio tc. i.
tata est caritas tua: ut concordatio fidei tue tc. Uel alter. Hoc
tias ago et memoriam tc. Ut s. ostendit quod per eo petat oran-
do. Et potest intelligi concordatio fidei duplicitate. Uel quod i fide conci-
bat cum omnibus sanctis non habens aliam fidem nouam: ut hereticus. p.
cor. 1. Id est dicit ois tc. Uel concordatio qua bona conci-
tas sanctis procedit ex fide. p. Tertius. vi. Divinitibus huius se-
culi preceps non alta sapere nec sperare in iuncto diuitiis: sed
i deo viuo quod perstat nobis tc. ¶ Evidenter fiat i. ut bonum la-
tes i corde euidenter fiat per bona opera. ¶ In agnitione ois bo-
ni. s. quod a te fit. Et haec i iesu christo. i. per iesu christo. Iac. 2. Quis
mibi fide tuam sine opib. et ego tibi ostendam ex opib. fidem
meam tc. Uel alter. Multa sunt opera in mundo quae sunt bona
bonibus: et tamen deo non sunt bona: quod non recte sunt. puer. 14.
Est via quae vobis homini recta: nouissima autem eius deducitur
ad mortem tc. Eccles. 8. Vidi impios sepultos quae etiam eis
adhuc vivent in loco sancto erant et laudabantur i ciuitate
quasi iustorum operum. Sed hoc manifestat per fidem rectam
quam sequitur premium a deo quod non remunerat nisi recta. Et
i. dicit. In agnitione. i. ut hoc euidenter fiat quod cognoscas
omne bonum. Uel quod cognoscas in te omne bonum quod est
fructus diuitiatis. Exo. 33. Ostendit tibi ois bonum. Sap. 7.
Venerunt mibi oia bona pariter cum illa tc. ¶ Laetare
per quam gratias agit est gaudium. Et i. dicit. Haud enim enim
magnum tc. 3. Jo. ca. vnicus. Maior enim gloriam non habeo:
quam ut audiatur filios meos in veritate ambulare. Hoc enim
gaudium alleluia bat persturas suas. Ubi addit. Et solatio-
ne tc. ps. Secundum multitudinem dolorum i corde meo
solitudes tue letificauerunt animam meas. Luius rationem
assignat dicens. Quia viscera tc. Col. 3. Induite vos ergo
sicut electi dei sancti et dilecti viscera misericordie beni-
gnitatem tc. 3. Jo. c. vnicus. Charissime fideliter agis quod
operaris in fratres: et hoc in peregrinos tc.
¶ Deinde cum dicit. Hoc ago tc. ponit epularis narra-
tio: et primo ponit gratiarum actionem. Secundo petitio ibi. (Propter
quod tc.) Tertio conclusio ibi. Itaque frater ego tc.)
Ita primo gratiarum actionem ponit. Secundo manum actionis gratiarum.
ibi. (Audies tc.) Tertio cum per quam deo gratias agit ibi.
(Haud enim magnum tc.) Dicit ergo gratias ago tc. Col. 3. et gra-
tias estote. Phil. 4. Cum gratiarum actionem quod dicit. Ita ago gratias propter
ritis: ut orez tamen per futuris. Et i. dicit. Semper memoriam

PAULUS vincitus christi iesu et timotheus frater: philemoni dilecto
adiutori nostro: et apie sorori carissime et archippo comilitoni nostro
et ecclesie qui in domo tua es: gratias et pace a deo pro nostro et domino iesu christo.
Sed ago deo meo semper memoriam tuam facies in orationibus meis audies charitatem tuam et fidem quam
habes in domino iesu et in ois sanctos: ut comunicatio fidei tue euidenter fiat in agnitione ois
operis boni in christo iesu: gaudium enim magnum habui et consolationem charitate tua: quia vi-
scera sanctorum requieuerunt per te frater. Propter quod multam fiduciam habens in
christo iesu imperandi tibi quod ad rem pertinet: propter charitatem magis.
¶ Epistola occasio ex haec est. Apud n. colossenses quodam christianus
magnus habuit quedam fuisse eum furto fugiens romam ab apostolo
est baptizatus: per quo et scribit. Et primo ponit salutatio.
Secundo epularis narratio. In salutatio primo ponit per
nas salutates. Secundo salutatas. Tertio bona optata. Dicit
ergo paulus quod est nomine venerandum omnibus fidelibus qui sunt do-
cti ab eo. Vincitus. 2. Tertius. 2. Laboro usque ad vincula.
Nam tunc vincitus erat rome. Sed iesu christi: ubi ostendit causa
vinculorum. Laudabile nam est vinculum eum per christum: in hoc non
est beatificandum. Mat. 5. Beati qui persecutionem patiuntur pro
iusticia tc. p. 4. Nemovestrum patiar quasi homicida
aut fur: aut maledicus: aut alienorum appetitor: si autem ut
christianus non erubescat: glorificet autem deum in isto nomine
Act. 5. Igitur apostoli tc. ¶ Et timotheus frater. Fratres sunt
estimati ad perfectam fidem. Phil. 2. Nemine vero tamquam
qui sincera affectio per te sollicitus est. Ipse autem timotheus ad-
iungit ut faciliter iperetur: quod ipole est per tales in istorum non exaudiiri.
¶ Deinde ponit personas salutatas. Et primo ponit per-
sona principalis salutata. Secundo adiuncta. Item primo
ponit maritum et uxorem quod dominum habent: quibus ob-
ligatus fuisse. Dilectus dicit per bona opera. Jo. 15. Hoc est per
petuum meum ut diligatis inuidit tc. Adiutori quod subministra-
bat sanctis. puer. 18. Gratias que iuuant a fratre quae ciuitas
firma. Secundo ponit persona adiuncta cum dicit. Archippo co-
militoni nostro quod ita erat poteris colossis quod ois christiani erat
sibi umbra eius. Et i. inducit totam ecclesiam ibi: cuius erat
episcopus: sic scribentes. Col. 1. 24. Dicte archippo. vide minister,
rius quod accepisti tc. Et dicit. archippo comilitoni: quod ois
prelati sunt sicut spuiales milites ecclesie. 2. Cor. 10. Io. Ar-
ma militie non sunt carnalia tc. Et addit. Et ecclesie tc.
Hoc supradicunt ut moneat eum ad exaudiendum. Bona
optata exponunt ut consuetum est.
¶ Deinde cum dicit. Hoc ago tc. ponit epularis narra-
tio: et primo ponit gratiarum actionem. Secundo petitio ibi. (Propter
quod tc.) Tertio conclusio ibi. Itaque frater ego tc.)
Ita primo gratiarum actionem ponit. Secundo manum actionis gratiarum.
ibi. (Audies tc.) Tertio cum per quam deo gratias agit ibi.
(Haud enim magnum tc.) Dicit ergo gratias ago tc. Col. 3. et gra-
tias estote. Phil. 4. Cum gratiarum actionem quod dicit. Ita ago gratias propter
ritis: ut orez tamen per futuris. Et i. dicit. Semper memoriam

religionis. Tū magis obsecro puer. 18. Tū obsecratoib^o logē pauper tē. Et quare: Lerte cū sis talis tē. sunt duo q̄ p̄ q̄ ḡ dō obsecrari. s. etas senectutis. p̄ Tū. 4. Senio rē ne icrepaueris: s̄ obsecra vt p̄rez tē. Itē honestas v̄tis: ybi. n. nō delingm̄ pares sum. Ecc. 32. Rectorē te posuerūt noli extollī: esto i illis q̄ si vn̄ ex ip̄is. Dic. g. Lū sis talis tē. q. d. Si eses puer p̄ciperē tibi hoc: s̄ tu es se-nex. Itē si leuis: s̄ talis es vite q̄ es mibi silis. Nō q̄ ta-lis t̄ tātus sit simplr: s̄ aliquo mō similis: qd̄ dicit ex sua humilitate. Ro. 12. Honore iuicē p̄ueniētes. Origenes. Paulus diu vixit in fide. Lōuersus enim adolesces nūc dicit vt senex. Origines. Raro v̄tilis doctor inueniēt in ecclesia gn̄ sit longeuius. Exemplū de petro t̄ paulo.

Lectio.

II.

Bsecro cum sis talis: vt Paulus senex: nunc aut t̄ vincetus ieu chri-sti obsecro te pro meo filio quez ges-nui in vinculis onesimo qui tibi ali- quando inutilis fuit: nunc autem t̄ mibi t̄ ti-bi v̄tilis quem remisi tibi. Tu autem illum vt mea viscera suscipe. Quem ego volueraz me- cum detinere: vt pro te mibi ministraret i vin-culis euangelij. Sine consilio autē tuo nibil volui facere vt i ne velut ex necessitate bonum tuum esset: sed voluntarium. Foritan enim ideo discessit ad horam ad te: vt in eternū illū reciperes: iam nō vt seruum: sed p̄ seruo cha-rissimum fratrem: maxime mibi. Quāto aut magis tibi. t̄ i carne t̄ in domino. Si ergo ha-bes me socium. suscipe illum sicut me. Si at̄ aliquid nocuit tibi aut debet: hoc mibi impu-ta. Ego Paulus scripsi mea manu: ego red-dam vt non dicam tibi q̄ t̄ te ipsum mibi de-bes. Ita frater ego te fruar in domino: refice viscera mea in christo: Confidens in obedien-tia tua scripsi tibi: sciens quoniam t̄ super il-lud quod dico facies. Simul t̄ para mibi bo-spitium: nā spero per orationes vestras dona-ri me vobis. Salutat te epaphras concaptiu^o meus in xpo ieu; marcus; aristarch^o demas: t̄ lucas adiutores mei. Gratia domini nostri ieu christi cum spiritu vestro Amen.

C posita fiducia apli de bonitate philemonis: ponit hic suā petitionē. Et p̄mo os̄dit p̄sonā p̄ qua petit. Scđo ex hoc petitionē excludit ibi. (Tu aut illū tē.) Circa p̄mūz duo facit: q̄ p̄mo describēdo p̄sonā os̄dit eā sibi acceptā ex spūali generatiōe. Scđo ex mox mutatione. Dicit g. vere sum exaudiēdus: q̄ petitio p̄tinet honestatē t̄ pie-tatē p̄ meo filio honestissimo de q̄ ē p̄sens mea sollicitu-do. Et acqrens filiū t̄p̄ defectus magis eū diligit vt se-nes filios in senectute genitos. Hen. 37. Israel aut̄ dilige-bat ioseph sup oēs filios suos eo q̄ i senectute genuisset eū. Nūc aut̄ genuit i vinculis. Scđo ē mutatio i morib^o. Si. n. i peccato p̄seuerasset nō fuisset dign^o venia. Et no-ta q̄ minus dicit t̄ plus significat. Docet. n. tullius q̄ gs factū suū dō attenuare c̄stum p̄t. Sic apli leuiter de-culpa huius loḡ dices. (Inutilis). i. nocuus i subtrahē-do res tuas: nūc aut̄ duersus a malo ad statum virtutis

v̄tilis ē ad fuitū dei t̄ hoīum. scđe Tū. 2. Si ḡ emū dauerit se ab isti erit vas i honorē sanctificatū tē. puer. 25. Aufer rubiginē de argēto: t̄ crediet vas purissimū. C Deinde cū dicit. (Tu aut illū tē.) Ponit petitōe suā. Et p̄ponit petitio. Scđo r̄ndet q̄stionē ibi. (Quē ego tē.) Dicit g. Tu ḡ illū tē. Et h̄ iō: q̄ vidi eū emēdatuſ cuius signū ē: q̄ eū remisi tibi. Lōtra. deut. 23. Nō trades ser-uu dñs suo: ḡ ad te fugerit tē. R̄fideo vez ē q̄ dñs q̄ rit eū ad mortē: t̄ iō dicit. (Tu at tē.) Phil. i. Eo q̄ habeā vos i corde t̄ i vinculis meis t̄ in defensiōe tē. Et r̄ndet q̄stionē: q̄ possit dicere. Si ē v̄tilis tibi quare nō retines eū ad mortē? Jō dicit q̄ ē cā mittēdi eū. Primo aut̄ ostēdit p̄positū retinēdi eū. Scđo q̄re desistit a p̄posito ibi. (Sine filio aut̄ tuo tē.) Dicit ḡ philemoni: q̄ licet esset magnus: tñ aplo solitus erat ministrare. Mat. 20. Qui cūq̄ voluerit iter vos maioz fieri sit vester minister tē. Unī ex hac fiducia p̄positū eū tenere: vt loco ei^o sibi mi-nistraret qd̄ erat maxime necessariū: qñ erat i vincul' p̄p̄ xpm̄. Est. n. puidēdū qñ gs patif̄ p̄ dñs suo. R̄d autem quare destitit ē: q̄r noluit vt re aliena ignorāte dñs. Unī dicit. (Sine filio tē.) Quasi di. Si retinuissez eū iā pla-ceret tibi nō valēti resistere t̄ eēt qdā coactio. S̄ magis volui q̄ voluntarie fieret. Exo. 25. Ab omni hoie q̄ offert v̄troneus accipietis eas. l. p̄mitias. scđe cor. 9. Nō ex tri-stica aut ex necessitate hylarē. n. datorē diligit deus. C Deinde cū dicit. (Foritan. n. tē.) Ponit rōe z̄ quare dō eūz recipere benigne. Et p̄mo ex pte dei. Scđo ex parte ipsius apli ibi. (Si ḡ hēs tē.) Tertio ex pte ipsius phile-monis ibi. (Lōfidēs tē.) Ex pte dei: q̄ sepe dei p̄uiden-tia id qd̄ vr̄ malū p̄mittit fieri: vt exinde sequat bonus: vt p̄z de Joseph vēdito vt liberaret egyptū t̄ familiā pa-tris. Hen. 45. Pro salute. n. v̄ra misit me de^o aī vos tē. Et dicit forsanā: q̄ icōprehēsibilia sūt dei iudicia. Ro. ii. Et dicit p̄ suo. i. loco sui. Mat. 23. Dēs aut̄ vos fratres estis. Et nō solū tibi: s̄ mibi in cōparatōe ad deū licet sit filius ministerio: c̄stomagis tibi. t̄ i carne t̄ i dñs: qd̄ du-pliciter p̄t exponi. Uno mō q̄ referat ad p̄mā originē diuine creatiōis: t̄ sic ē frater. Deut. 32. Nōne ipse est p̄tunis q̄ possedit t̄ fecit t̄ creauit te. Mal. 2. Nūḡd nō p̄ v̄nus oīum n̄m: nūḡd nō deus v̄nus creauit nos. Itē in-deo p̄ fidē. Uel magis erat i bonū philemoni: q̄r affinis eius fīm carnē: q̄r fīm eā erat fīm ei^o: q̄r h̄ totū qd̄ erat ei carnaliter erat suū. Unī duplicitōne gs mouet ex cha-ritate. s. ex amore fīm carnis originē t̄ ex amore spūali. C Ex pte aut̄ apli p̄mo allegat suā amicitiā sub cui^o ob-tētu vult eū suscipi. Scđo fideiuber p̄ eo de dāno. Ter-tio oīdit receptōis officiū. Scđm ibi. (Si at aligd tē.) Tertiu ibi. (Itaq̄ frater tē.) Dicit g. Si ḡ tē. i. Jo. i. Si aut̄ i luce ambulamus sicut tīpse ē i luce societate habe-mus ad iuicē tē. Et dicit. (Sicut t̄ me) q̄r iūct̄ ē mibi. Mat. io. Qui vos recipit me recipit tē. C Scđo aut̄ ob-li-gat se p̄ eo satissimū p̄ dāno. Dicit g. si aligd nocuit. s. dimittēs fuitū tuū hoc mibi iputa. Quasi dicit. Ego sa-tissimā. Hal. vltimo. Alter alterius onera portate tē. Et plus. q̄r p̄mo p̄mittit se solutū. Scđo ostēdit eū esse de-bitore ad hoc nō necessitatib^o: s̄ voluntatis. Dicit g. Ego paulus tē. Quasi dicit vt certus sis de restituōe scribo manu mea. Et hoc non est necessitas: q̄r tu debes mibi te ipsum quē erui a morte eterna. Et talis dō se liberato-ri. Tob. 9. Si me ipsum tradā tibi fīm non ero dñgnus prouidentie tue. Et subiūgit dices. (Itaq̄ fr̄ ego te tē.) Quasi dicit. si vis me habere sociū suscipe eūz t̄ ego ita fruar te frater. idest si iplēueris voluntate meaz gaudys. Nā frui est yti fructur: t̄ sicut ē yti ad ytile: sic frui ad fru-cū. Importat aut̄ fructus dulcedinē. Lai. 2. Et fructus

Ad hebreos

eius dulcis gutturi meo. Itē finē: qz vltimū de arbore ē fructus. Et iō proprie est habere aliqd vt delectabile et finale. Et inde est qz dicit augu. Fruimur cognitis in qb' volūtas delectat pp dulcedinē. Itē frui ē alicui inhere/ re pp se. Aliqñ g accipim̄ frui et vti cōmūniter put ipor tant delectationē abfqz xtrario. Eccⁱ.8. Fruere magna/ tis sine querela. Dicit g. Sic fruar: qz in nullo mibi con/ trarius es. Et si in hoc mibi satisfacis nihil erit in corde meo de te qd xtristet me: et sic delectabis me. Si aut ac/ cipitur frui put finale qd est: sic nō est fruendū hoie: sed solo deo. Lōtra qd ē illud sap. z. Fruamur bonis q sunt: et vtamur creatura tanqz in iumentute celeriter zc. Unde iste addit in dñō: idest fruar in te delectatō dei gaudēs de bono diuino i te: qz eius actus est dilectio et fruitio ef/ fectus. s. charitatis. Jō addidit. In B refice viscera mea. Reficit enim hō spūaliter qn̄ satisfit desiderys aie sue. Ac si dicat. Imple d̄sideria intima cordis mei: et nō i ma/ lis: s̄ in xp̄o. Et ideo bona est impletio desideri.

Deinde cū dicit (Lōfidens zc.) Sumī ratio ex parte philemonis et est p̄mendatione obedientie eius. Et p̄mo oñdit quomodo fidit de obedientia eius. Scđo inim/ git ei aliud simile. Dicit ergo. (Lōfidens zc.) Scđe cor. 7. Haudeo qz in omnibus fidio i vobis. i. Reg. i5. Melior est obedientia qz victimē zc. Sed plus caute scribit: quia homo magis exaudit aliquē quādo sperat iterum ipsuz visurum qz si desperat. Et iō dicit. (Simul zc.) Solitus enim erat cū esset colossis hospitari in domo sua. Christo stolidus. Jocundū verbū: vt homo pauper viuit mādet ultra tot terrarum spacia per epistolā preparationē ho/ spiti. Quid enim pro eo parandū erat: qz pane et vili pul/ mento contentus erat. Dicendū ergo qz nō propter ho/ spiti preparationem: sed ad insinuanduz familiaritez et dilectionē hoc dicit: et magis per hoc puocat eū ad obe/ diendū. Hec ille. Nō ergo hoc aplūs dixit propter appa/ ratū exteriorē: sed ad devotionē eius. (Nā spero zc.) Lōtra. nūqz fuit eis redditus: sed rome ē mortuus. ergo spes eius defecit. Rñdeo. duplex est spes iusti. s. pncipa/ lis ad propriuz bonum. Et in hoc nunqz deficit p se. Alia est secūdaria. s. probatio alioz: et in hoc qnqz deficit: qz merita illoz xtrarianz sicut iusti qnqz nō exaudiuntur p alys. Sed nungd fuit deceptus de sua fiducia: Dicendū est qz futura scire est solus dei: nō aut in cognitione hu/ mana nisi propheticā. Et nullus prophetaz scivit oia fu/ tura de seipso nisi solus xp̄s qui nō habuit spiritū sanctū ad mensurā. Sic Ysaac magnus propheta fuit deceptus in Jacob. Unū nō ē miꝝ de apostolo si nesciret. (Tunc terminat epistolā in salutationē: et primo ex parte alioz. Scđo ex parte sua. Dicit g. Salutat zc.) De his omni/ bus habet col. 4. Sed dubitat de hoc quod dicit. (De/ mas zc.) Quomodo pōt hoc esse: qz dī scđe tñ. vlti. De/ mas dereliquit me: diligēs hoc seculuz. Quō g. vti noīe eius. Dicenduz ē qz iā redierat ad euz. Sz nec hoc yr: qz hec epistola p̄cesserat scđaz eplam ad tñ. qz hic dī Spe/ ro zc. ibi p̄nunciat mortē suā dicens. Et tempus mee re/ solutionis i stat zc. Et iō dicenduz ē qz paulus fuit rome fere nouē annis et hec fuit facta in principio. Scđa vo ad timo. i fine vite sue: et tūc demas atteditatus ex lōgis vin/ culis dimisit eū. Et eple pauli nō ordinant fm tps: quia eple ad coit. fuerūt an eplaz ad romanos: et hec fuit an vltimā ad timo. Et p̄mittit illa pp mām: qz de digniori. Salutatio sua eadē ē cū scđa ad timo. Deo ḡras Amen.

Explicit deuotissima expositio sc̄issimi doctoris Tho/ me de aquino ordinis fratrum predicatorum sup eplā glo/ riosi gentium apostoli sancti Pauli ad Philemonem.

Incipit profundissima ac mirabilis explanatio eiusdē angelici doctoris sanctissimi Thome agnatis ordinis fratrum predicatorum super epistola eiusdem beatissi/ mi totius orbis apostoli Pauli ad hebreos.

Prologus.

Non ē similis tui in dñis dñe et nō ē fm opera tua. ps. In vbiis istis exp̄m̄ xpi excellētia qz̄tū ad duo. Et p̄mo qz̄tū ad cōparationē ad alios deos cū dicit. (Nō est similis tui in dñs dñe.) Scđo p̄ cōparationē ad effectū cū dicit. (Et nō ē fz opa/ tua.) Circa prīmū sc̄iedū est qz licet sit tm̄ vnuus deus na/ turaliter: tm̄ participatiue et in celo et in terra sunt dy mul/ ti. prime cor. 8. Sunt quidē dy multi et dñi multi. Dicuntur enim angeli dy. Nam Job. i. z.z. Dicuntur filii dei. Itē Exod. 7. Lōstitui te deum pharaonis: dī ad moysen. Itē ad sacerdotes Exod. zz. Dñs nō detrahes. Item ibi Si latet fur. dñs domus applicabitur ad deos. Angelis aut dicuntur dy pp abundantissimā resulgētā diuine cla/ ritatis. Job. z5. Sup quē nō fulget lumen illius. Xps er/ go multo magis est deus qui est splendor glorie: vt dī u/ fra. i. Ephe. i. Lōstituēs eū ad dexterā suā in celestib⁹ su/ pra omnē principatū zc. Propheete vo dicuntur dy: quia ad ipsos sermo dei factus ē. Jo. io. Ergo multo excellen/ tius ē deus xps qui ē vbum dei. Jo. i. Sacerdotes vo di/ cuntur dy: qz dei ministri. Elsa. 61. Vlos sacerdotes dñi vo/ cabimini. Sz xps multo fortius qz nō ē minister: sed dñs vniuersoz. Dester. i4. Itē apoc. 19. Dñs dominantiū. Et infra tertio. Tanqz dñs in omni domo sua. Xps ḡ deus magnus super omnes deos: qz splendor: qz vbu: qz dñs est. Scđo manifestat̄ hec excellentia p̄ effectus. Est aut̄ triplex opus excellētē xpi. Unū quod se extēndit ad to/ tā creaturā. Jo. i. Omnia p̄ ipsum facta sunt. Aliud qdēz tm̄ ad creaturā rōnalem qz p̄ xpm̄ illuminat̄. Joā. i. Erat lux vera zc. Tertiū qd̄ tm̄ ad sanctos qui p̄ ipsum p̄ gra/ tiam viuificantē viuificantē viuificant. His enīz trib⁹ modis nō possunt operari dy predicti. Angelis. n. nō sunt cretores. ps. Qui facis angelos tuos spiritū zc. Prophe/ te ēt sunt illuminati nō illuminantes. Joā. i. Nō erat ille lux zc. Sacerdotes ēt nō iustificabant. infra. io. Impossi/ bile est enim sanguine byrcoz et thauroz auferri pecca/ ta. Sic ḡ manifeste in verbis istis demonstrat̄ xpi excel/ lētia: et hec ē materia hui⁹ epistole ad hebreos qz ab alys distinguit̄: qz in gbusdā epistolis agit̄ de gratia noui te/ stamēt̄ qz̄tū ad totū corpus mysticuz ecclesie: et hoc in omnibus epistolis quas mittit ecclesias. In quibusdam vero qz̄tū ad mēbra principalia: sicut in his quas mit/ tit singularibus personis. In ista vero cōmēdat ipsam grām qz̄tū ad caput. s. xpm̄. In corpore. n. ecclesie ista tria reperim̄t̄: sicut et in corpore naturali. s. ipsum corp⁹ mysticū mēbra principalia. s. plati et maiores: et caput a qz vita fluit in toto corpore. s. xps. (Sed sciēdū ē qz an̄ synodus nicenā quidā dubitauerunt an ista epistola eēt pauli. Et qz nō probant duobus argumētis. Unū ē: quia nō tenet hunc modū quē i alys epistolis. Nō. n. p̄mittit hic nec salutationē: nec nomē suū. Aliud ē: qz nō sapit sti/ lum aliaz: imo hz elegantiorē: nec est aliqua scriptura qz̄ sic ordinate pcedat in ordine verboz et in sententys: sic ista. Unū dicebant ipsam esse vel luce euāgeliste: vel bar/ nabe: vel clemētis pape et martyris. Ipse. n. scriptit athe/ niensibus quasi p̄ omnia fm stilū istum. Sed antiqui do/ ctores precipue Dionysius et aliqui alii accipiunt verba huius epistole pro testimoniis pauli. Et Hieronym⁹ illā inter epistolas Pauli recipit. (Ad primum ḡ dicēdūz